

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Kjærbøl): Jeg takker de ærede Ordførere for Det socialdemokratiske Parti og Det radikale Parti, det ærede Medlem Hr. Hauge og det ærede Medlem Hr. Steen, for den Tilslutning, de har givet Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen var jo af den Opfattelse, at det var urigtigt at ophæve Loven, og han omtalte Lovens Straffebestemmelser. Jeg vil i den Anledning gerne sige til det ærede Medlem, at en af de iøjnespringende Fejl ved Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed efter min Opfattelse netop er, at denne Lov i Modsætning til de i øvrigt gældende Principper for danske Straffelove lader det staa ganske usikkert for Borgerne, hvad det er, der er forbudt, og hvilke Handlinger der saaledes kan risikeres at være straffbare. Efter Loven beror Afgørelsen heraf paa et subjektivt Skøn, der kan være mere eller mindre afhængigt af parti- og organisationspolitisk Indstilling. Det er ikke mindst denne Omstændighed, der efter min Opfattelse medfører, at Loven maa anses for uheldig af Hensyn til Retsbevidstheden i vort Land.

Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen mente dernæst — om jeg forstod ham ret —, at en Ophævelse af Loven vilde betyde, at Borgerne paa de her omhandlede Omraader var retsløse, og at man ved Ophævelsen berøvede Folk Beskyttelsen mod at blive tvunget ind i de Organisationer, som vedkommende maaske var Modstandere af. Dette er efter min Opfattelse urigtigt. Der findes fra Tiden, før Erhvervs- og Arbejdsfrihedsloven traadte i Kraft, en meget lang Række Domme, der viser, at Domstolene uden denne Lov er fuldt ud i Stand til at beskytte den enkelte mod formentlige Overgreb. Jeg kan i den Henseende henvide det ærede Medlem til den Domssamling, der findes aftrykt som Bilag til den af Folketinget den 15. Marts 1928 afgivne Betænkning angaaende Forslag til Lov om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed. Betænkningen findes i Rigsdagstidende 1927—28, Tillæg B. Sp. 1713 og følgende.

Med Hensyn til Enkelttilfælde kan jeg uden at komme ind paa de paagældende Sagers Realitet, om hvilke Meningerne kan være delte, vist indskrænke mig til at erindre det ærede Medlem om Dommene i Esbjerg-Sagen og Kolindsund-Sagen. Disse Domme viser, hvad man end maatte mene om de paagældende Sager, dog under alle Omstændigheder, at Samfundet ogsaa uden

Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed har Magtmidler i Hænde til at forhindre formentlige Overgreb.

Det ærede Medlem anførte bl. a. 3 Domme, der, saa vidt jeg forstod, skulde vise, at Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed var ganske nødvendig. Den ene Dom, der findes citeret i „Ugeskrift for Retsvæsen“, 1931, Side 12, omhandler et Tilfælde, ved hvilket Foreningen af Grossister i Tobaksbranchen var blevet dømt til at yde en Købmand, der i øvrigt var forhenværende Folketingsmand, Erstatning, fordi man havde hindret ham i at blive Repræsentant for en Tobakshandler. Den paagældende Dom kan imidlertid ingenlunde paaberaabes som Argument for at opretholde Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed, idet Dommen overhovedet ikke bygger paa den nævnte Lov, men alene paa, at der var handlet retsstridigt ved at hindre den paagældende i at blive Repræsentant. I denne Forbindelse maa jeg ogsaa nævne en anden Dom, der blev anført i Gaar, ganske vist ikke af det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen; denne Dom findes i „Ugeskrift for Retsvæsen“, 1929, Side 924, og omhandler et Tilfælde, ved hvilket Vestre Landsret statuerede, at en Dame, der havde løst Næringsbrev som Guldsmed i Aarhus, havde Krav paa at blive Medlem af Aarhus Stiftamts Guldsmedeforening, idet hun efter sin mangeaarige Virksomhed inden for Guldsmedefaget maatte antages at være i Stand til at drive almindelig Guldsmedeforretning. Det var af væsentlig Betydning for hende at blive Medlem, da hun ellers i Henhold til Vedtægterne for Foreningen af Fabrikanter og Grossister var afskaaret fra at skaffe sig en Række af de mest gængse Sølvvare-Mønstre. Den paagældende Dom kan imidlertid ej heller paa nogen Maade paaberaabes som Argument for Opretholdelse af Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, idet denne Dom lige saa lidt som den fornævnte bygger paa Erhvervs- og Arbejdsfrihedslovens Bestemmelser, men alene paa den Omstændighed, at det maa siges at være af væsentlig Betydning for den paagældende at blive Medlem af Foreningen. En Ophævelse af Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden vil altsaa overhovedet ikke spille nogen Rolle for den fremtidige Bedømmelse af et Tilfælde som det her nævnte.

Det ærede Medlem nævnte derefter Sagen herude fra Amager, ved hvilken Formanden for Gartnerforbundet blev dømt for Overtrædelse af Erhvervs- og Arbejdsfrihedsloven, fordi han havde opfordret ikke blot Medlemmer af Forbundet, men ogsaa